

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2022

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Θέμα Α1.

α. Φροντιστήριο της Τραπεζούντας: Ιδρύθηκε το 1682 από το μεγάλο δάσκαλο του Γένους Τραπεζούντιο Σεβαστό Κυμινήτη. Είναι ένα ακόμη δείγμα της οικονομικής άνθησης του Ελληνισμού στην ευρύτερη περιοχή του Εύξεινου Πόντου, που είχε ως αποτέλεσμα την πνευματική και καλλιτεχνική αναγέννηση. Λειτουργήσε παρά τις αντιξοότητες μέχρι το 1922 και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πνευματική και ηθική ανάπλαση των Ελληνοποντίων και στην ανάπτυξη της εθνικής τους συνείδησης.

β. Ομάδα των Ιαπώνων: Το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο ως το 1909 ήταν η εμφάνιση της κοινοβουλευτικής ομάδας των Ιαπώνων, πολιτικού μορφώματος υπό το Δημήτριο Γούναρη, που ιδρύθηκε το 1906. Επίκεντρο της κριτικής του την αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.

γ. Εθνικών Κομιτάτων: Πολιτικός σχηματισμός με μικρότερη απήχηση σε σχέση με την απήχηση των παρατάξεων των πεδινών και των ορεινών, υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη που σχηματίστηκε στα πλαίσια της Εθνοσυνέλευσης 1862 – 1864. Υποστήριξε την ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού και τον εκσυγχρονισμό της

χώρας, οικονομική ανάπτυξη και μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και στο στρατό, πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Θέμα Α2

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

Θέμα Β1

Σχολικό βιβλίο, σελ. 80: «Το τρικουπικό... για επενδύσεις.»

Θέμα Β2

- α) Σχολικό βιβλίο, σελ. 154: «Μολονότι οι... προλεταριάτου.»
- β) Σχολικό βιβλίο, σελ. 154: «Εξάλλου, δόθηκε... παραμεθόριες περιοχές.»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Θέμα Γ1

Σχολικό βιβλίο, σελ. 148- 149: « Στην αρχή το κράτος ... πρόσφυγες»

Από το κείμενο Α, για τη στέγαση:

- Μετά την άφιξη των προσφύγων, καταλήφθηκαν μαζικά διάφοροι δημόσιοι χώροι της πρωτεύουσας, ανοιχτοί και κλειστοί, προκειμένου να εξυπηρετηθεί η ανάγκη της προσωρινής στέγασης.
- Ενισχυτικά, το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε να τοποθετήσει κρεβάτια στα ξενοδοχεία για τη στέγαση των προσφύγων.
- Αργότερα, το χειμώνα του ίδιου χρόνου, οι δημοτικές αρχές της Αθήνας, αποφάσισαν για λόγους υγιεινής, να επαναδιαμορφώσουν τους πρόχειρους καταυλισμούς των προσφύγων για να έχουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

- Μάλιστα, σύμφωνα με μαρτυρίες προσφύγων της εποχής, το πρώτο διάστημα προκειμένου να εξυπηρετηθεί η επιτακτική ανάγκη της εύρεσης στέγης, με τη βοήθεια γηγενών κάποιες οικογένειες διέμειναν ακόμη σε κοτέτσια, ενώ χαρακτηριστική είναι και η ανθρωπιστική βοήθεια οικογενειών γηγενών.

Από το κείμενο Β , για την περίθαλψη και τη στέγαση:

[Πρωτογενές κείμενο που αποτελεί μαρτυρία πρόσφυγα]

- Σύμφωνα και πάλι με μαρτυρίες προσφύγων, το πρώτο διάστημα μετά την άφιξη τους στην Ελλάδα, σημαντική ήταν η συνεισφορά συγγενών τους Ελλάδα, τόσο για τη στέγαση όσο και για την περίθαλψη και τη διατροφή.
- Μετά από προσωρινή διαμονή πολλών προσφυγικών οικογενειών σε ναούς, πολλοί πρόσφυγες ζήτησαν τη βοήθεια των ντόπιων.
- Οι τελευταίοι, υπενοικίαζαν τα σπίτια τους σε πρόσφυγες, οι οποίοι διέμειναν όλοι μαζί και μοιράζονταν τους χώρους των σπιτιών.

Από το κείμενο Γ , για την περίθαλψη και τη στέγαση:

- Τις πρώτες ημέρες της μικρασιατικής καταστροφής, τα γυναικόπαιδα μετακινήθηκαν μαζικά με πλοία προς διάφορα μεγάλα λιμάνια της Ελλάδας.
- Εδώ, για τη διαμονή τους δημιουργήθηκαν αυτοσχέδιοι, πρόχειροι συνοικισμοί σε στρατόπεδα και σε διάφορους κενούς δημόσιους χώρους.
- Σημαντική είναι η προσφορά εθελοντικών φιλανθρωπικών ομάδων που μερίμνησαν για τη σίτιση, την ένδυση αλλά και την ψυχολογική στήριξη των νεοφερμένων.

Θέμα Δ1

α) Σχολικό βιβλίο, σελ. 209-210: «Η κρίση... Πρίγκιπα.»

Στο υποερώτημα μπορούν να αξιοποιηθούν τα Κείμενα Α και Β

Από το κείμενο Α, για την απόλυση του Βενιζέλου:

- Πράγματι, ο Βενιζέλος απάντησε στην άδικη απόλυσή του, υπογραμμίζοντας πως ο Πρίγκιπας μεταθέτει την ευθύνη της αποτυχίας της πολιτικής του γύρω από το ενωτικό ζήτημα στον ίδιο.
- Τονίζει τη «μανία» με την οποία ο Αρμοστής του εναντιώθηκε, θεωρώντας τον ως εξιλαστήριο θύμα.

Από το κείμενο Β, για τη σύσταση της Ηνωμένης Αντιπολίτευσης:

- Η στασιμότητα του ενωτικού ζητήματος ενίσχυσε τη δημιουργία αντιπολιτευτικών δυνάμεων, των οποίων οργανωτής υπήρξε ο Βενιζέλος.
- Η άκαμπτη και αδιάλλακτη στάση του Πρίγκιπα διακύβευε την ενόχληση και την ομαλότητα στο εσωτερικό του νησιού.

β) Σχολικό βιβλίο, σελ. 210: «Η αντιπολίτευση... Θερίσου.»

Στο υποερώτημα μπορεί να αξιοποιηθεί το Κείμενο Γ.

Από το κείμενο Γ, για την αντίδραση της Ηνωμένης Αντιπολίτευσης:

[Πρωτογενές κείμενο της προκήρυξης της Ηνωμένης Αντιπολίτευσης, που αισθητοποιεί εναργέστερα το επιβαρυνμένο κλίμα στην Κρήτη αλλά και τις προθέσεις των αντιπολιτευόμενων]

- Πρωταρχικός σκοπός είναι η ένωση του νησιού με την Ελλάδα.
- Εφόσον αυτό δεν υλοποιηθεί, επιζητούν την προσέγγιση της Κρήτης προς το Ελληνικό Βασίλειο, σε πολιτικό επίπεδο.
- Σε περίπτωση που τίποτα από τα προηγούμενα δεν καταστεί βιώσιμο, θα επιδιώξουν την αναθεώρηση του Συντάγματος της Κρητικής Πολιτείας, ώστε να περιοριστεί ο αυταρχισμός του Αρμοστή.
- Σε κάθε περίπτωση, διασαφηνίζουν πως είναι έτοιμοι να διεκδικήσουν αυτά τα αιτήματα ακόμα και με τη χρήση όπλων, με απώτερο στόχο, όχι προσωπικές βλέψεις, αλλά την απομάκρυνση του Πρίγκιπα Γεωργίου από το αξίωμα του Αρμοστή.